

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XIII. évfolyam 19. szám
2010. október 8.

Gabona és Ipari Növények
XIII. évfolyam 19. szám
2010. 39. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:
Dr. Stummer Ildikó

Készítette:
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Pájtli Péter
pajtli.peter@aki.gov.hu
Németh Noémi
nemeth.noemi@aki.gov.hu

Kiadja:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (06 1) 476-6093
Fax: (06 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	9
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	15
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára.....	15
Külpiaci információk.....	16
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	21
Az olajos magvak és termékeinek	25
jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	25
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára	28
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	28
CUKORPIACI JELENTÉS.....	30

GABONAPIACI JELENTÉS

- A korábban előrejelzettnél magasabbak az USA kukoricakészletei.
- Ukrajna hamarosan dönt az gabonafélék exportkvótájának bevezetéséről.
- Oroszország várhatóan 10 év után újra importál kukoricát az USA-ból a folyó gazdasági évben.
- A COCERAL előrejelzése szerint az Európai Unió búzatermése 2,5%-kal, kukoricatermése 4,5%-kal kevesebb lehet 2010-ben az előző évihez viszonyítva.
- Magyarországon lassan halad a kukorica betakarítása és az őszi kalászosok vetése.
- A gabonafélék termelői ára 63-90%-kal haladta meg 2010 szeptemberében az egy évvel korábbit.
- A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára 10-23%-kal nőtt szeptemberben augusztushoz viszonyítva.

Világpiaci kitekintés¹

Az elmúlt hónapokban a kukorica világpiaci árának emelkedéséhez nagyban hozzájárult, hogy tavasszal az USA kukoricakészleteit túlzottan alábecsülték, amit erősített a globális gabonaexport élénkülése is. Az USA-ban a kukorica betakarítása augusztus vége óta a szokásosnál gyorsabb ütemben halad. A kormányzat tájékoztatása szerint az előző évi és a betakarítással rohamosan bővülő kukoricakészlet a tavasszal becsültnél 21%-kal nagyobb. A hírt követően a chicagói árutőzsdén a pénzügyi befektetők aktív értékesítésbe kezdtek annak érdekében, hogy minél kedvezőbb árak mellett zárják pozíciójukat. A napi (kukorica)értékesítés 30 éves csúcsot döntött szeptember 30-án, 448 637 kontraktussal. Mindezek hatására erőteljesen csökkent a kukorica és a búza jegyzése október első napjaiban. Ezt követően újra emelkedett a két termény jegyzése, miután Ukrajna – bár korábban nem élt az exportkorlátozás lehetőségével – arról tájékoztatta a közvéleményt, hogy hamarosan határoznak a kvóta bevezetéséről. Amennyiben a kvóta mellett döntenek, a kukorica esetében 2 millió tonnában, a búza és az árpa esetében 500-500 ezer tonnában maximálnák az év hátralevő részében exportálható mennyiséget. (Ukrajna az új gazdasági év eddig eltelt időszakában (július-szeptember) 3,7 millió tonna gabonát exportált, ami az előző évinek csupán 56%-a.)

Az UkrAgroConsult tudósítása szerint Ukrajnában az előző évi 8,7 millió hektárral szemben 8,4 millió hektárra csökkenhet az őszi kalászosok (búza+árpa) vetésterülete az idén, ami 1 millió tonna termés kiesést jelenthet a szezonban. Szeptember végéig az őszi kalászosok 56%-át vetették el.

¹ Reuters, COCERAL

Oroszországban az exportkorlátozás ellenére egyre magasabb a gabonafélék ára. Az IKAR (Institute for Agricultural Market Studies) adatai szerint az étkezési búza ára tonnánként 7-8 dollárral 175-182 dollárra nőtt, a takarmánybúzáé 165-ről 172-re. A takarmányárpa ára 8 dollárral 189 USD/tonnáig emelkedett, amely az étkezési búzáénál magasabb szint. A kukoricát az ország déli részén tonnánként 215 dollárért vásárolták a korábbi 201 helyett. A SovEcon arról tudósított, hogy a magas árak ösztönözhetik a kukorica importjának növekedését Ukrajna irányából. Oroszország az elmúlt években is importált – kedvezményes szállítási feltételek mellett – gabonát: Kazahsztánból javító búzát, Ukrajnából és az EU-ból sörárpat, valamint szintén Ukrajnából kukoricát az állatok takarmányozására. A kedvezményes vasúti szállítás lehetősége azonban december 31-én lejár, így az észak-amerikai kukorica versenyképessé válhat a régióban a 2010/2011. gazdasági év második felében. Az észak-amerikai kukorica behozatalát segítheti az ukrán exportkorlátozás esetleges bevezetése is. Így Oroszország 300-500 ezer tonna kukoricát importálhat az USA-ból. Ez kis mennyiség, de az utóbbi 10 évben nem volt rá példa. Utoljára 1999-ben importált az ország észak-amerikai gabonát az 1,5 milliárd dolláros élelmiszersegély-csomag részeként, miután két egymást követő évben is rossz volt az orosz gabonatermés és a rubel is elértéktelenedett. Oroszországban a legfrissebb adatok szerint 63,1 millió tonna gabonát takaríthatnak be az idén, ami az előző évinél kb. 2/3-a. A minisztérium tájékoztatása szerint az aszály következtében a gabonafélék vetésterületének 30%-án, 13,2 millió hektáron pusztult ki a kultúra. A korábbi tervek még arról szóltak, hogy 18,8 millió hektáron vethetnek őszi kalászoszt, de az idei szélsőséges időjárás következményeként valószínűleg csak 15 millió hektár lesz a vetésterület, ami várhatóan 5 millió tonnás termés kiesést okoz majd.

Az Európai Gabona- és Takarmánykereskedelmi Szövetség (COCERAL) szeptemberi előrejelzése szerint az Európai Unióban az előző évinél 2,5%-kal kevesebb búza termett 2010-ben. A legnagyobb uniós búzatermelő országok többségében csökkent a termés. Számottevő növekedés csak Spanyolországban és Romániában volt, amely Spanyolországban a nagyobb vetésterületnek, Romániában az előző évinél kedvezőbb termésátlagoknak köszönhető.

Az EU-ban a kukorica kibocsátása 4,5%-kal lehet alacsonyabb 2010-ben. A legnagyobb kukoricatermelő tagállamok közül Franciaországban 11%-os visszaesésre számítanak, ugyanakkor Romániában 15%-kal több termést takaríthatnak be az idén. Olaszországban a 2009. évihez hasonló kibocsátást valószínűsítene. Magyarországon a hivatalos adatok szerint 7,4 millió tonna kukorica kerülhet le a szántóföldekről.

A búza és a kukorica termése az Európai Unióban

millió tonna

	Búza			Kukorica		
	2010	2009	2010/2009 (%)	2010	2009	2010/2009 (%)
Ausztria	1,4	1,4	95,2	1,7	1,9	88,2
Belgium/ Luxemburg	2,0	2,0	96,5	-	-	-
Dánia	5,0	6,0	84,1	-	-	-
Franciaország	35,6	36,6	97,3	13,5	15,2	89,0
Németország	23,8	25,2	94,6	3,7	4,6	79,5
Görögország	-	-	-	1,1	1,9	54,7
Olaszország	3,0	3,0	98,8	8,7	8,7	100,6
Hollandia	1,3	1,4	92,2	-	-	-
Spanyolország	4,4	3,4	128,8	3,2	3,5	92,5
Svédország	2,4	2,3	107,0	-	-	-
Egyesült Királyság	14,4	14,3	100,9	-	-	-
Cseh Köztársaság	4,1	4,3	94,8	-	-	-
Magyarország	3,7	4,3	86,3	7,4	7,5	98,9
Lettország	1,0	1,0	98,3	-	-	-
Litvánia	1,9	2,2	86,2	-	-	-
Lengyelország	9,0	9,7	92,9	1,7	1,7	100,7
Szlovákia	1,2	1,5	80,1	1,2	1,0	119,9
Románia	6,6	5,2	127,3	8,5	7,4	114,9
Bulgária	3,8	3,6	105,5	1,7	1,4	123,2
Európai Unió	126,8	130,0	97,5	54,9	57,5	95,5

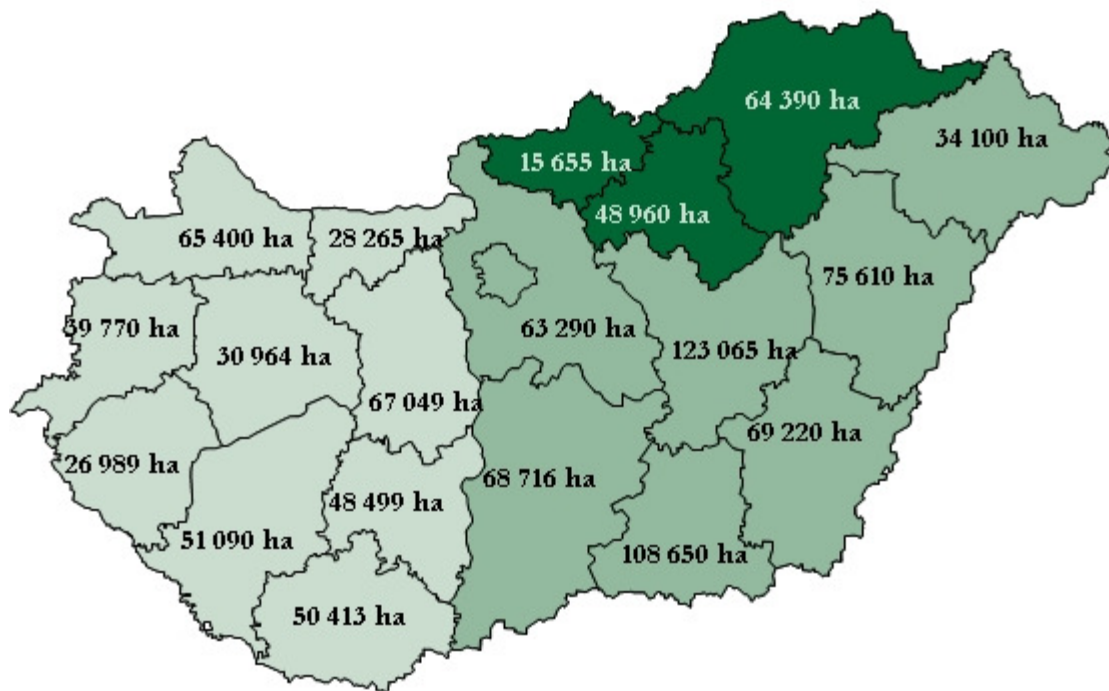
Forrás: COCERAL 2010. szeptemberi előrejelzése

Hazai helyzet

Magyarországon lassan halad a kukorica betakarítása. Az MgSzH október 4-i jelentése szerint a betakarítható terület mindössze 4,1%-án végeztek a munkával. Az előző év hasonló időszakában a terület több mint 40%-áról került le a termés. A csapadékos időjárás miatt az állományok száradása a szokásosnál lassabb, aminek hatására a magas szárítási költségek még nagyobb terhet rónak a gazdálkodókra.

Az őszi kalászosok vetésével sem haladnak a termelők, a sok csapadék és a nedves talaj nehezíti a szántóföldi munkákat. A jelentés időpontjáig az őszi búza tervezett vetésterületének (1,08 millió hektár) 4,41%-án került a földbe a mag, szemben az egy évvel ezelőtti 9,77%-kal. Az őszi árpa 28,19%-át, a rozs 50,33%-át és a tritikálé 17,37%-át vetették el október első hetéig.

Az őszi búza várható 2010. évi vetésterülete Magyarországon, megyei bontásban

Forrás: MgSzH adatai alapján saját szerkesztés

A gabonafélék hazai termelői ára tovább emelkedett szeptemberben. Az étkezési búzáért és a takarmánykukoricáért 7%-kal kellett többet fizetni, mint augusztusban, ugyanakkor egy tonna takarmánybúza 18, egy tonna takarmányárpa 28%-kal volt drágább, mint egy hónappal korábban (1-2. ábra). A gabonafélék termelői ára 63-90%-kal haladta meg 2010 szeptemberében az egy évvel korábbit.

A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára 10-23%-kal nőtt szeptemberben augusztushoz viszonyítva (11-14. ábra). Az idén egészen augusztusig még az előző évinél alacsonyabb volt valamennyi termék értékesítési ára, azonban szeptemberben már 11-22%-kal haladta meg a 2009. szeptemberit.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (39. hét)

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2010. 38. hét	2010. 39. hét	2010. 39. hét / 2010. 38. hét [%]
Étkezési	tonna	-	4 622,87	1 471,06	13 006,29	12 553,69	96,52
búza	Ft/tonna	-	50 343,05	51 395,73	51 126,94	52 851,35	103,37
Takarmány-	tonna	3 160,42	2 314,30	-	11 990,26	10 303,52	85,93
búza	Ft/tonna	39 248,54	43 898,08	-	46 601,94	41 934,80	89,99
Takarmány-	tonna	2 112,19	5 567,85	-	3 065,22	13 039,81	425,41
kukorica	Ft/tonna	45 037,20	45 011,97	-	43 821,97	44 618,68	101,82
Takarmány-	tonna	-	709,19	-	458,56	732,19	159,67
árpa	Ft/tonna	-	40 004,24	-	38 717,94	40 161,17	103,73

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

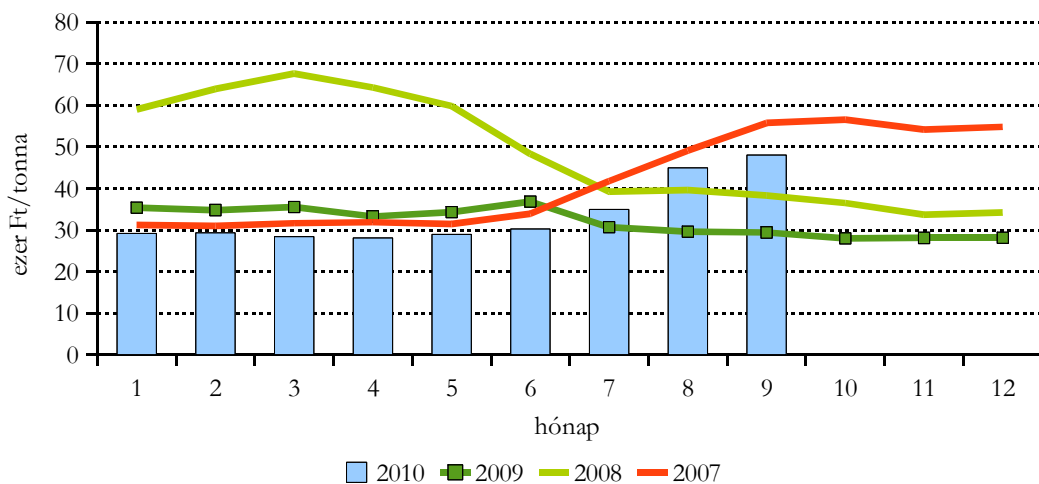
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2009. 39. hét	2010. 38. hét	2010. 39. hét	2010. 39. hét / 2009. 39. hét [%]	2010. 39. hét / 2010. 38. hét [%]
Étkezési	tonna	20 972,20	13 006,29	12 553,69	59,86	96,52
búza	Ft/tonna	29 163,01	51 126,94	52 851,35	181,23	103,37
Takarmány-	tonna	4 023,95	11 990,26	10 303,52	256,06	85,93
búza	Ft/tonna	23 191,07	46 601,94	41 934,80	180,82	89,99
Takarmány-	tonna	25 037,25	3 065,22	13 039,81	52,08	425,41
kukorica	Ft/tonna	22 955,45	43 821,97	44 618,68	194,37	101,82
Takarmány-	tonna	-	458,56	732,19	-	159,67
árpa	Ft/tonna	-	38 717,94	40 161,17	-	103,73

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

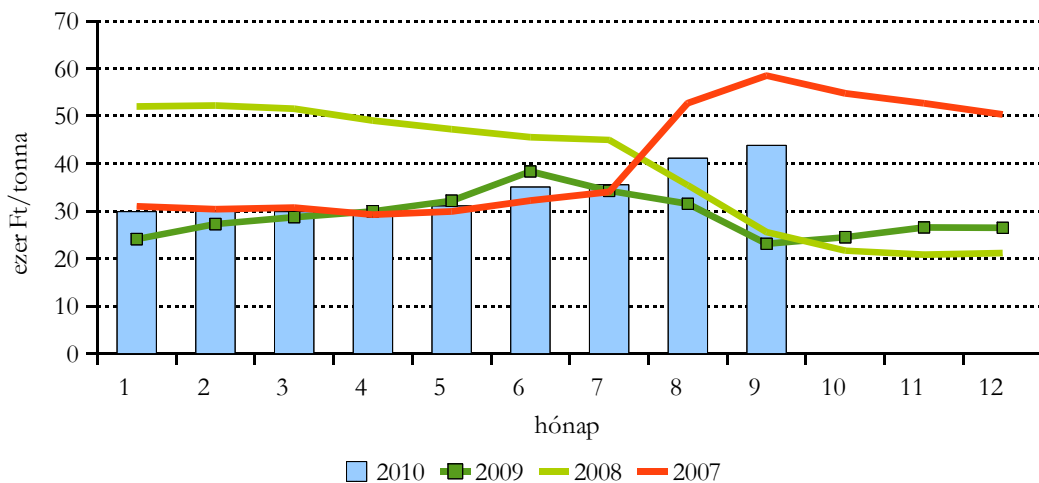
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

A takarmánykukorica termelői ára

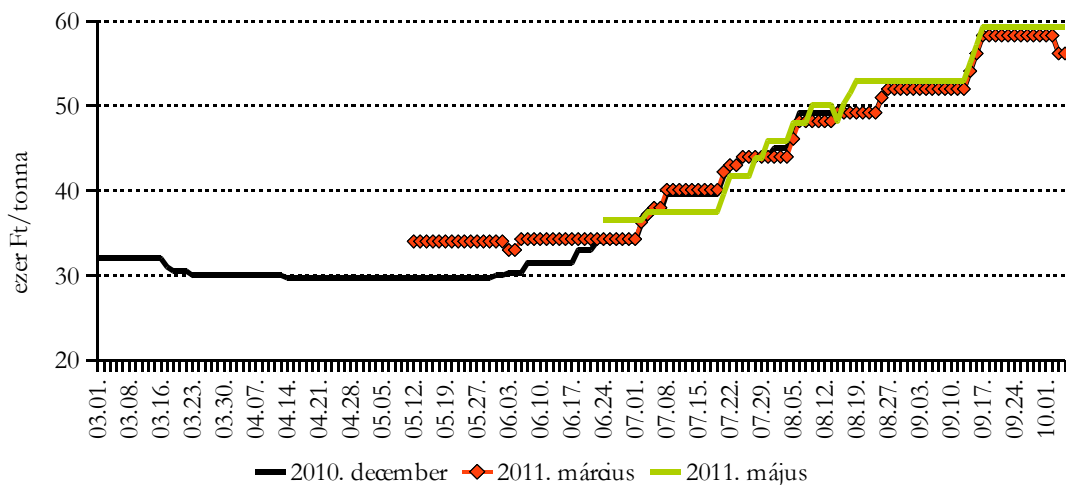

Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék jegyzése

3. ábra

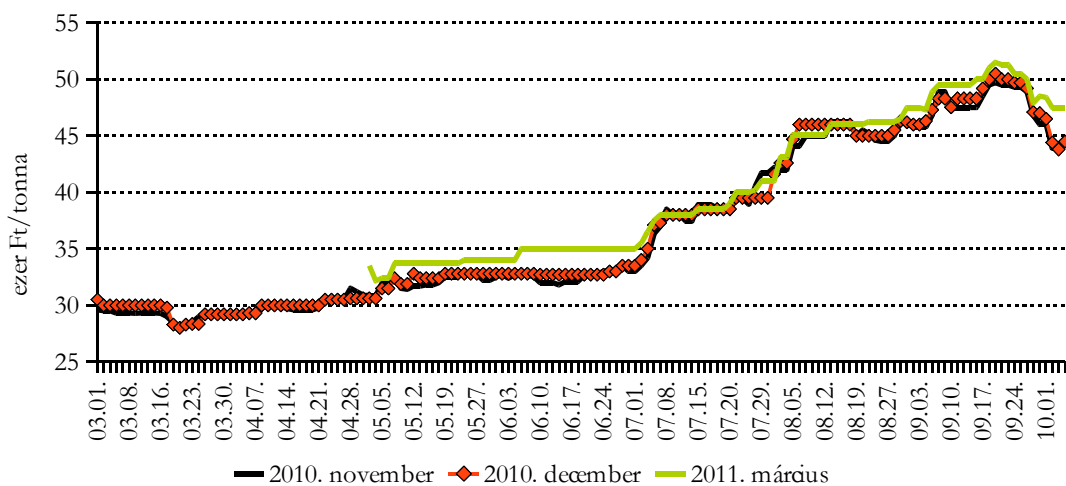
Az eurobúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

4. ábra

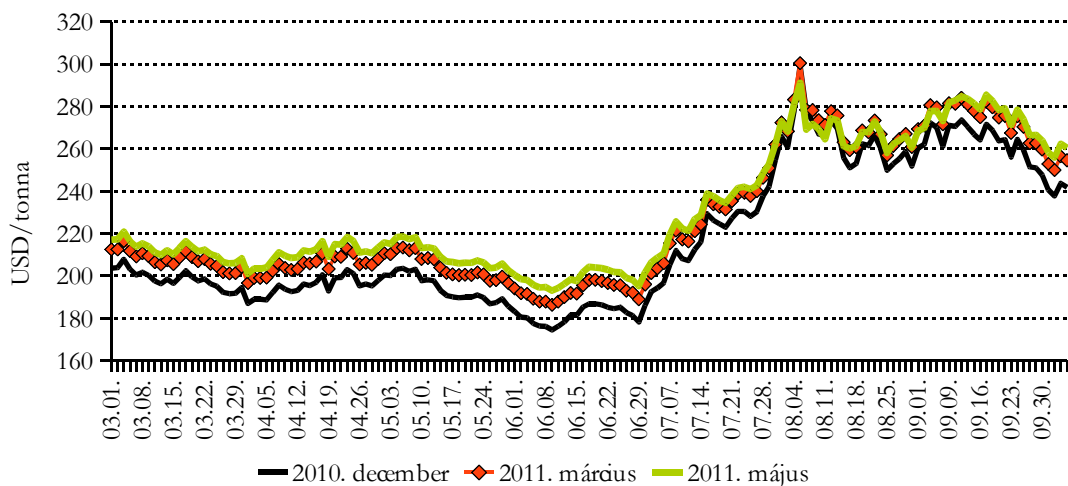
A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

5. ábra

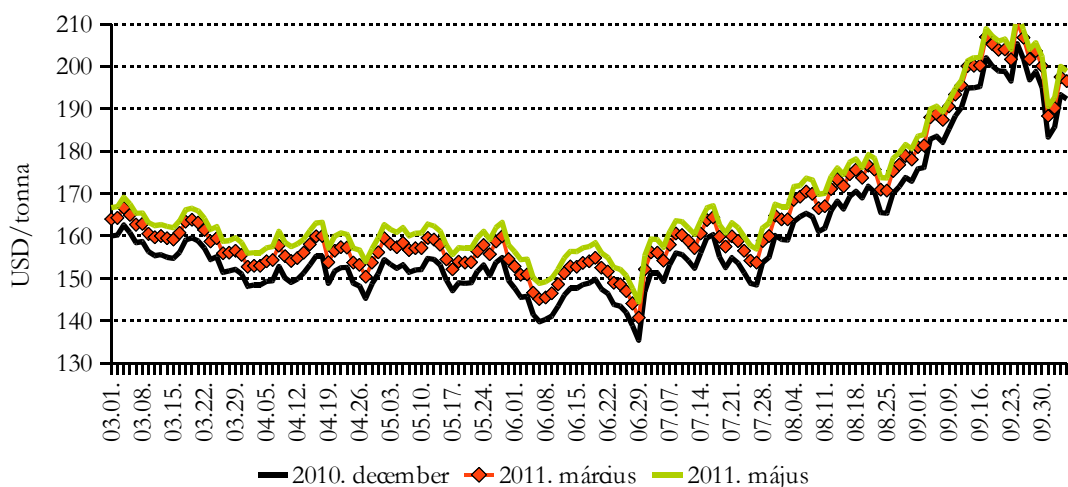
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. ábra

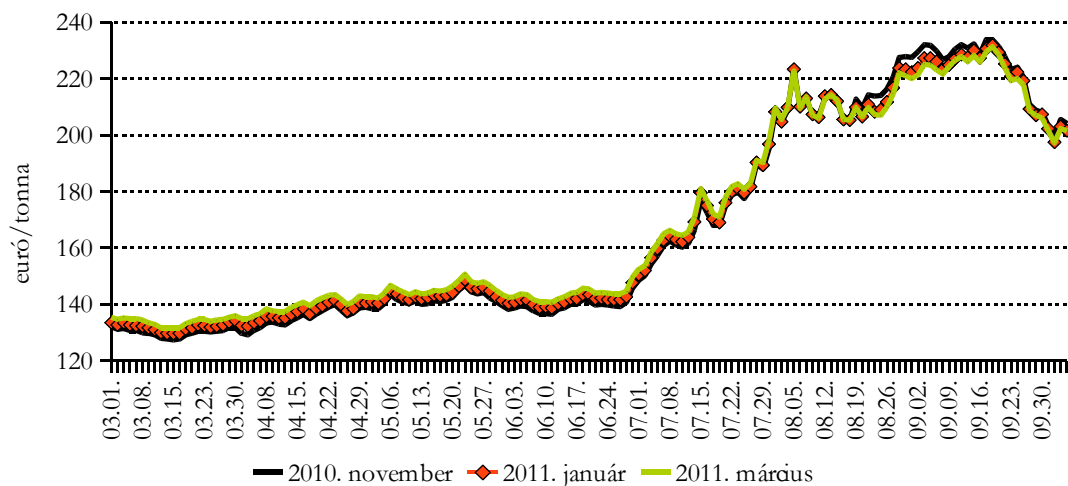
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. ábra

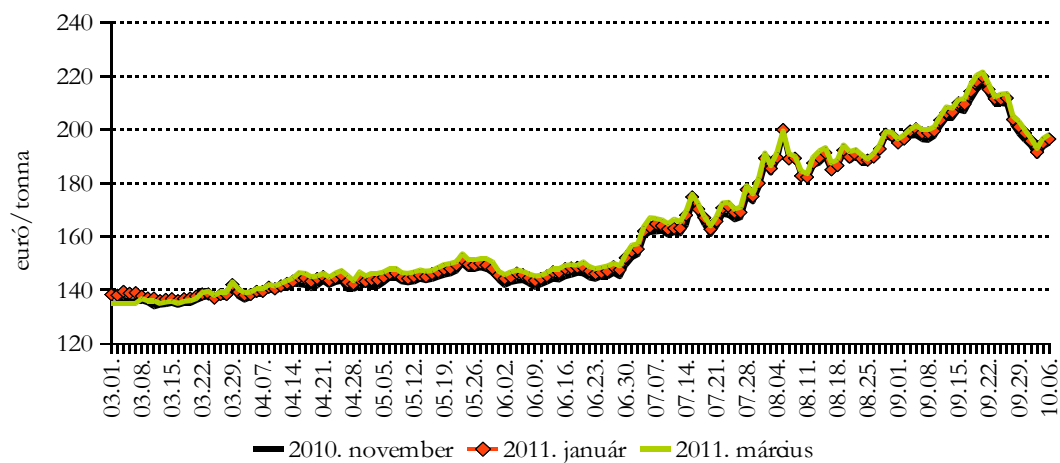
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. ábra

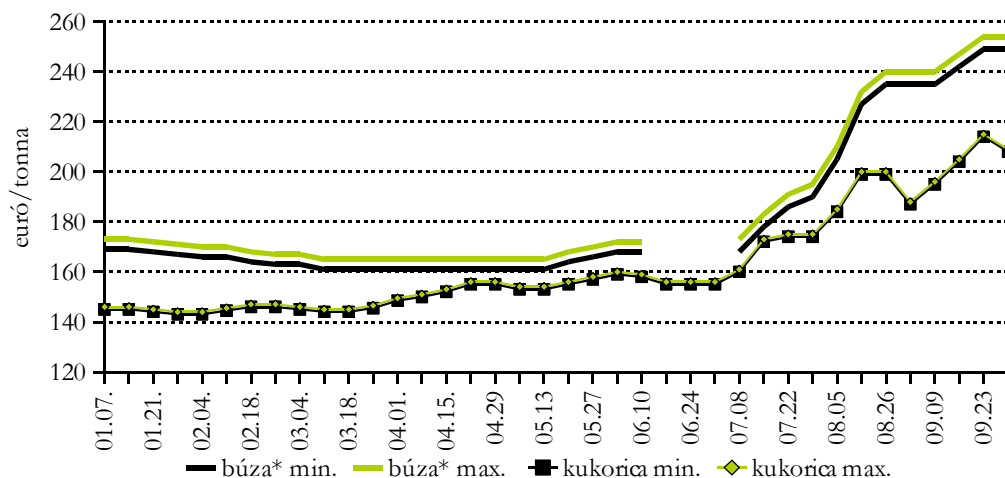
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. ábra

A búza* és a kukorica jegyzése a bolognai árutőzsdén

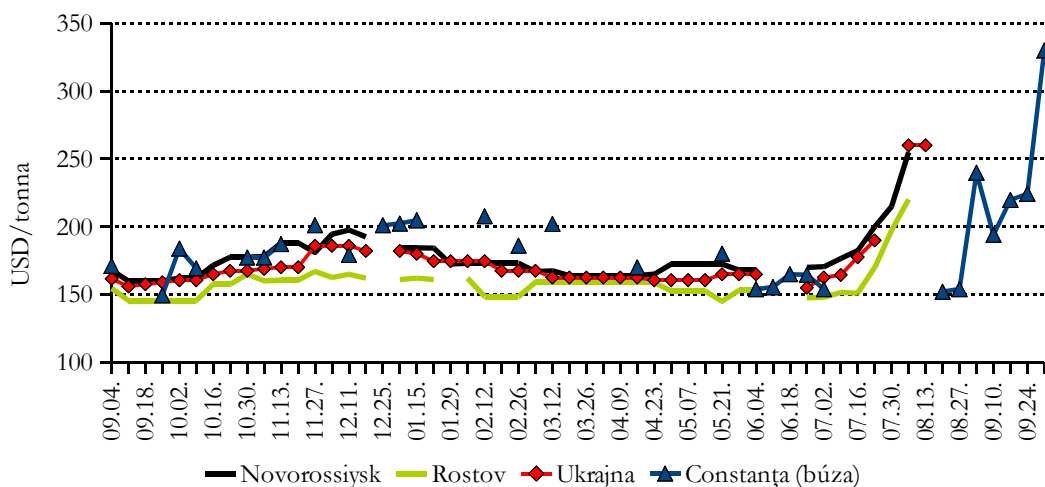

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (78/79 kg/hl, fehérje 13%).

Forrás: AGER Borsa Merci Bologna

10. ábra

A malmi búza orosz, ukrán és román kikötői ára (FOB)

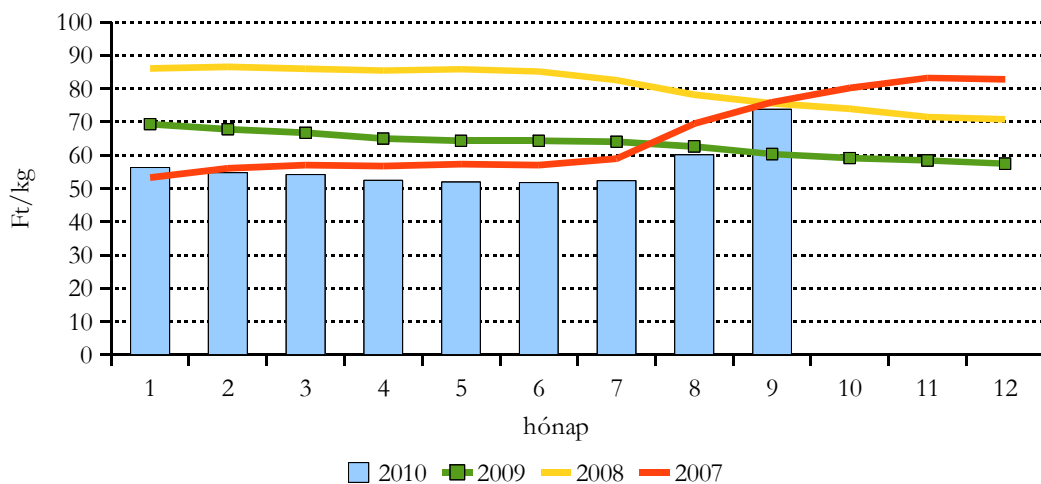

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

11. ábra

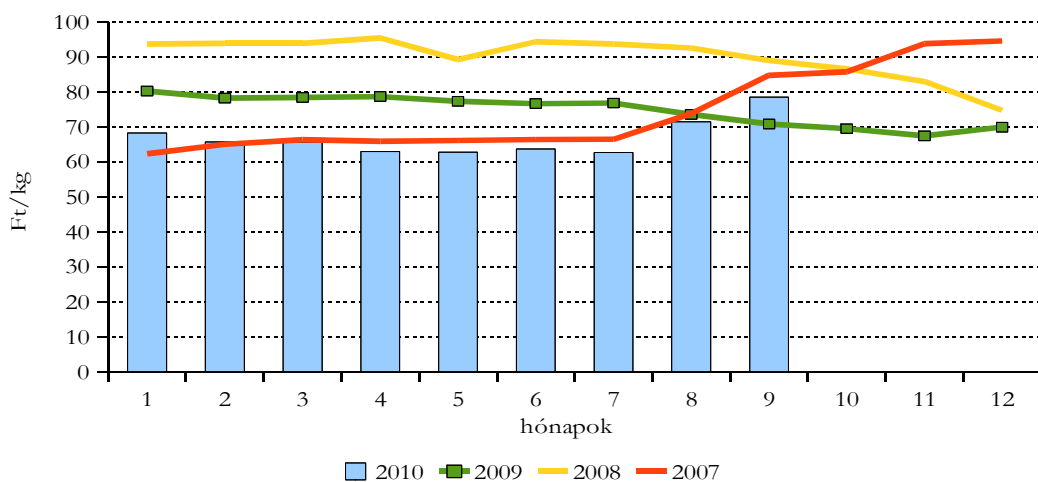
A finomliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra

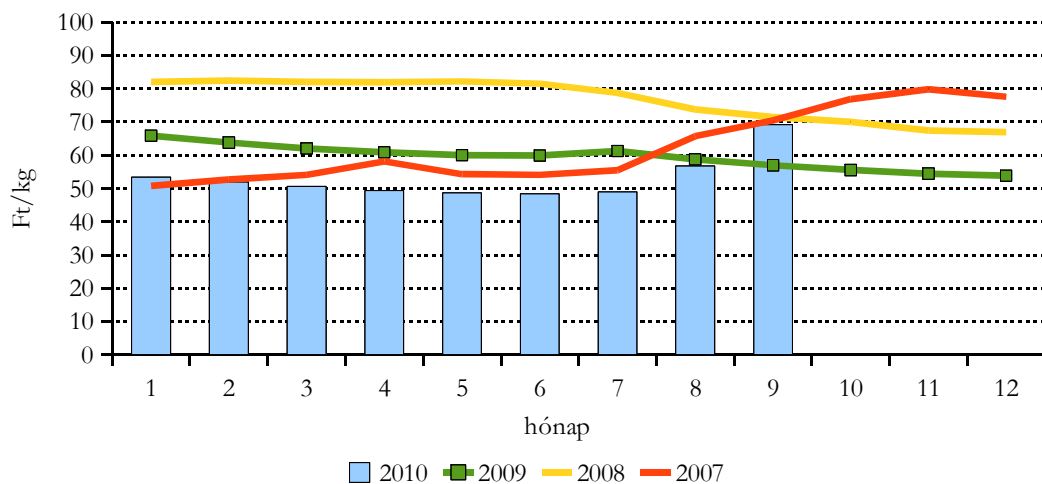
A rétesliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

13. ábra

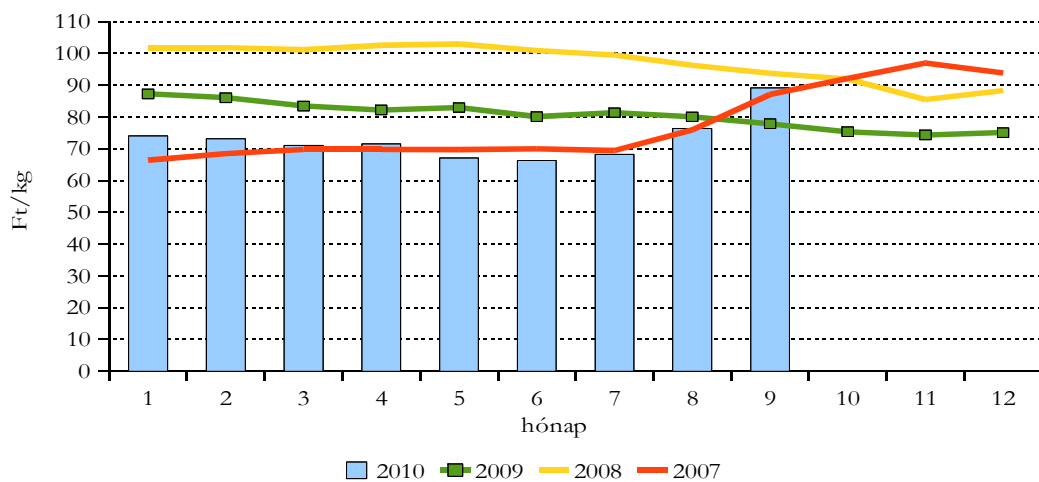
A fehér kenyérliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

14. ábra

A búzadara feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2009. 39. hét	2010. 38. hét	2010. 39. hét	2010. 39. hét / 2009. 39. hét [%]	2010. 39. hét / 2010. 38. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1666,98	1576,91	1008,01	60,47	63,92
ömlesztett	Ft/kg	57,38	74,04	73,87	128,73	99,77
Finomliszt BL 55	tonna	1944,11	1840,34	1683,57	86,6	91,48
zsákos	Ft/kg	58,32	74,66	76,73	131,56	102,78
Finomliszt BL 55	tonna	752,19	851,83	705,01	93,73	82,76
zacskós	Ft/kg	67,07	79,92	81,75	121,9	102,3
Rétesliszt BFF 55	tonna	52,1	34,02	67,16	128,91	197,41
ömlesztett	Ft/kg	66,51	72,42	80,43	120,93	111,06
Rétesliszt BFF 55	tonna	52,1	31,74	29,98	57,54	94,45
zsákos	Ft/kg	66,61	82,23	81,63	122,56	99,27
Rétesliszt BFF 55	tonna	80,49	82,42	52	64,6	63,09
zacskós	Ft/kg	78,22	87,08	91	116,33	104,49
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1150,56	886,09	591,72	51,43	66,78
ömlesztett	Ft/kg	55,07	68,68	70,58	128,18	102,77
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1042,93	798,08	896,6	85,97	112,34
zsákos	Ft/kg	57,32	72,49	75,46	131,64	104,09
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	534,01	639,47	409,11	76,61	63,98
ömlesztett	Ft/kg	60,77	79,55	79,11	130,18	99,44
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	101,8	85,8	109,9	107,96	128,09
zsákos	Ft/kg	65,7	86	85,32	129,86	99,21
Étkezési búzadara AD	tonna	72,57	57,25	41,33	56,95	72,19
zacskós	Ft/kg	76,05	88,71	96,71	127,17	109,02

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2009. október	2010. szeptember	2010. október*
Finomliszt BL 55	158	151	154
Fehér kenyér	220	244	247
Félbarna kenyér	215	242	241
Étkezési búzadara AD	180	182	183

* 2010. október 5-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2010. október 1.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago (őszi lágy búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2010. november	203,25	56 056	2010. december	240,65	48 375	2010. december	253,23	50 904
2010. január	202,25	55 781	2011. március	252,95	50 848	2011. március	258,28	51 919
2011. március	201,50	55 574	2011. május	258,37	51 938	2011. május	260,30	52 326
2011. május	201,75	55 643	2011. július	257,91	51 845	2011. július	259,94	52 253
2011. augusztus	181,00	49 920	2011. szeptember	261,68	52 603	2011. szeptember	261,77	52 621
2011. november	176,25	48 610	2011. december	267,47	53 767	2011. december	266,18	53 508

Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****		
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2010. december	259,38	52 141	2010. november	152,25	48 387
2011. március	264,44	53 158	2011. január	154,25	49 022
2011. május	266,55	53 582	2011. március	155,30	49 356
2011. július	266,27	53 526	2011. május	157,75	50 135
2011. szeptember	262,60	52 788	2011. július	156,10	49 610
2011. december	266,37	53 546	2011. november	130,75	41 554

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.

*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Értékesítési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of TradeLIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2010. november	193,75	53 436	2010. december	183,37	36 861
2011. január	195,75	53 988	2011. március	188,29	37 850
2011. március	196,75	54 264	2011. május	190,55	38 304
2011. június	200,50	55 298	2011. július	191,93	38 582
2011. augusztus	204,25	56 332	2011. szeptember	185,83	37 356
2011. november	171,75	47 369	2011. december	181,40	36 465

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna
2010. november	375,00	103 425
2011. február	375,50	103 563
2011. május	375,00	103 425
2011. augusztus	364,75	100 598
2011. november	366,50	101 081
2012. február	369,75	101 977

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2009. 39. hét		2010. 39. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	-	-	202	56 021	november
La Pallice	115	31 128	-	-	szeptember
Creil*	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	120	32 504	220	61 013	szeptember
Würzburg	101	27 358	220	61 013	szeptember
Köln	115	31 150	220	61 013	szeptember
Drezda	104	28 170	210	58 239	szeptember
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	121	32 640	-	-	szeptember
Spanyolország					
Tarragona**	-	-	243	67 253	szeptember
Ausztria					
Bécs	-	-	-	-	-
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	112	30 294	-	-	november
Bordeaux/Bayonne	-	-	191	52 970	február
La Pallice	112	30 440	190	52 693	október
Németország					
Hamburg	123	33 317	240	66 559	szeptember
Hollandia					
Rotterdam*	-	-	223	61 845	szeptember

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. táblázat

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

		2010. 39. hét	
	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási hónap
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	168	46 669	október
Franciaország			
Rouen	185	51 306	november
La Pallice	-	-	-
Creil*	-	-	-
Németország			
Hamburg	188	52 138	szeptember
Hannover	175	48 533	szeptember
Drezda	-	-	-
München	170	47 146	szeptember
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-
Spanyolország			
Tarragona	201	55 743	szeptember
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	-	-	-
Németország			
Hamburg	186	51 583	szeptember
Hollandia			
Rotterdam*	198	54 911	szeptember
Belgium			
Brüsszel	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzések

	2010. 09. 24.		2010. 10. 01.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	367,87	76 936,33	359,59	72 284,78	november	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	293,60	61 403,50	281,50	56 587,13	október	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	314,50	65 774,53	287,30	57 753,05	október	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	293,60	61 403,50	270,80	54 436,22	november	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	-	-	-	-	-	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	328,60	68 723,40	340,80	68 507,62	október	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	326,70	68 326,04	336,00	67 542,72	október	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	243,20	50 862,85	221,60	44 546,03	december	FOB US Gulf
Argentína	-	-	222,70	44 767,15	október	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	274,20	57 346,19	264,00	53 069,28	október	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	-	-	-	-	-	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
 (6) EU, Francia. alapminőség: a világpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
 (10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
 (11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
 (12) EU, Francia., takarmányárpa: a világpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- Jó szójababtermés az USA-ban
- Kedvező feltételek Dél-Amerikában a szójabab vetéséhez
- 11 millió tonnás canolatermés várható Kanadában
- Oroszország lesz a legnagyobb napraforgó importőr a világpiacra
- Iránykeresés a nemzetközi tőzsdéken
- Korrekció indult az árupiacokon
- A BÉT-en tovább szárnyal a napraforgómag jegyzése

Világpiaci kitekintés

Az Egyesült Államokban jól haladtak a szójabab betakarításával, az USDA jelentése szerint október 5-ig 37%-át fejezték be. A várható termésátlag a meghaladja 3 tonna/hektárt. A középnyugati régió északi részében minden eddigénél több csapadék volt az idei nyáron. Az esőzések nehezítették a szójabab fejlődését, de a betegségeket kinőtte a növény és a tartós csapadék nem okozott komoly problémát. A korábbi aggodalmak ellenére rekord nagyságú hozamokat várnak Illinois, Minnesota, Nebraska és Észak-Dakota államokban. Ez a hat állam adja az USA szójaatermésének 60%-át és mivel a többi államban az aszály nem okozott nagy károkat minden adott az idei rekordterméshez. A jó termés és a magas raktárkészletek a szójabab árának csökkenését sejtetik, de az intenzív kereslet, a többi olajnövény (repce, napraforgó) gyengébb termése és a magas gabonaárak az ellenkező irányba hatnak, illetve a fizikai piacokon az árakat felfelé húzzák a növekvő költségek. A gyengülő dollár az amerikai export versenyképességét javítja. A szójaexport eddig is élénk volt, elsősorban Kína irányába. Kína szójabab importja továbbra is jelentős (csaknem 55 millió tonna a 2010/11. gazdasági évben) a növekvő sertés-, baromfiállomány és bioüzemanyag igény miatt. A kínai fehérjeszükséglet „szójadara-egyenértékben” kifejezve várhatóan 12%-kal növekszik a következő gazdasági évben. A hazai szójaolajgyártást segítő Kína továbbra is fenntartja az argentin szójaolajjal szembeni korlátozásait és jelentősen csökkenti importját 2,5 millió tonnáról 1,6 millió tonnára.

A déli féltekén a tavaszi munkálatok lassan befejeződnek. Szeptember végén az időjárás kedvezően alakult Brazíliában és 24 millió hektáron vetettek szóját a gazdák. A La Nina időjárási jelenség várhatóan a tavalyihoz hasonlóan megfelelő csapadékot biztosít majd a 68-69 millió tonnás szójaatermés eléréséhez. A magas árak miatt a brazil gazdák nem várakoznak és a szokásoktól eltérően nagyobb mértékben kötötték le a jövő évi termésük egy részét. Argentínában kicsi szárazabb időjárás uralkodott az utóbbi hetekben és a heti előrejelzés továbbra is csapadékszegény időszakot jelez, ennek ellenére még nincsenek veszélyben az állományok. A kínai szójaolajembargó következtében 4,4 millió tonnára csökken a szójaolaj exportja a folyó gazdasági évben. A

kínai korlátozás fenntartásának oka a hazai piac védelme mellett a versenyképességben is keresendő, mert a brazilok 50 USD/tonna árelőnyt biztosítanak az argentin szójaolaj árakhoz képest. Az argentin szójabab export 13,5 millió tonna lehet a folyó gazdasági évben, amelynek 75-80%-a a kínai piacra kerül.

Kanadában egyelőre elmaradtak a nagyobb fagyok és nincs veszélyben az idei canolatermés, a kanadai mezőgazdasági minisztérium 10-ről 11 millió tonnára emelte az előrejelzését. A betakarítást az esőzések nehezíthetik.

A napraforgó világpiacán Oroszország exportőr szerepe (legnagyobb volt korábban) megszűnik és a világ legnagyobb napraforgó importőre (400 ezer tonna) lesz. Az idei orosz napraforgótermés 5,8 millió tonna körül alakul, amely 21%-kal kevesebb az előző évinél, annak ellenére, hogy a tavalyinál harmadával nagyobb (7,15 millió hektár) területen termeltek. Az orosz napraforgóolaj gyárak (10 millió tonnás kapacitás) között verseny alakult ki a napraforgómagért, a felvásárlási ár már meghaladta egyes régiókban az 580 dolláros tonnánkénti szintet.

A nemzetközi tőzsdéken tovább folytatódott az iránykeresés melletti oldalazás, inkább felfelé mozdultak az árak szeptember utolsó és október első hetén. A Dow Jones ismét 11000 pont környékén állt. A kőolaj jegyzése 83 dollár felett volt az utóbbi két hétben. A legkedvezőtlenebb hírek az Egyesült Államok helyzetéről jöttek, főként a munkanélküliségi és ingatlanpiaci adatok nyugtalanítóak, így a dollár gyengülése tovább folytatódott. Egy euró ára ismét a lélektani 1,40 dollár közelébe került, amely a „Görög-válság” megelőző szintekre emlékeztet. Az utóbbi hetek legnagyobb nyertesei a fémek (főként az arany) voltak. Az elemzők továbbra is a „W-alakú” válság lehetőségére hívják fel a figyelmet. Például az előrejelzéseiről ismert Nouriel Roubini 40%-os esélyét látja egy újabb recesszió kialakulásának, illetve arra figyelmeztet, hogy nem kell a Lehmann csődhez hasonló sokk, elég egy kisebb ország körüli probléma és újra lefelé indulhat a világ gazdaság pályája.

A június óta tartó árupiaci szárnyalás kissé kifulladásra látszik. A nemzetközi árutőzsdéken korrekció indult szeptember utolsó hetében a gabona és olajnövény jegyzésekben. Ez az első nagyobb visszaesés, de még nem jelenti feltétlen a piacok összeomlását. A 2008-as pánikkal szemben most a befektetők nem szeretnék mindenképpen elhagyni a piacokat (és „párnába varrni” a pénzt), inkább csak az elért nyereségüket szeretnék realizálni.

Az árutőzsdéken soha nem látott mértékben vannak jelen a különböző alapkezelők és spekuláns elemek, erre utal a rekord szintű nyitott kötésállomány nagyság. Több tényező a profitrealizálása mellett szól a piacokon. A negyedév végének közeledtével jobb zárni a pozíciókat, mert a két számjegyű hozamok jól mutatnak az alapok beszámolóiban és az ilyen hosszan tartó áremelkedést árcsökkenés kell kövesse. A lejáratok közti váltás is a korábbi pozíciók zárásával jár. A gyengülő dollár az amerikai export versenyképességét javítja. A fundamentális tényezők is inkább az árcsökkenés irányába hatnak. Az USDA kukorica- és szójakeszlete a korábban jelzettnél magasabb szinten állt, az időjárás nem hátráltatta az aratást az USA kukorica-övezetében és a vetést Oroszországban, Dél-Amerikában. Betakarítás idején inkább árcsökkenés, mint „rally” jellemző.

Az árcsökkenés ellenére szeptember utolsó hetének első felében majd ugyanennyi tényező szólt a további áremelkedés mellett. Az előrejelzések kedvezőtlen időjárást valószínűsítettek Brazíliában, Kanadában és az USA egyes térségeiben. A határidős árak további emelkedését sejtették a technikai indikátorok. Az USA-ban bejelentették az etanolgyártás további növelését. Végül az irányt az USA magas kukoricakészletekről szóló jelentés határozta meg a kukorica jegyzésében (egy nap -6,5%), és húzta lefelé magával a többi növény jegyzését is. A hirtelen árcsökkenés kisebb mértékben érintette az olajnövényeket, a szója chicagói határidős ára 387 USD/tonnára csökkent, míg a repce milánói ára 371,75 EUR/tonna volt. A 40. hét elején kissé csillapodott a hangulat, oldalazás indult a jegyzésekben és az USDA kereslet-kínálat adatainak megjelenésére vártak a befektetők. A kedélyeket az ukrán gabonaexport korlátozásának híre korbácsolta fel és október 7-én ismét felfele indultak az árak. Ukrajna sokáig cáfolta az export korlátok bevezetését, de a piacon nyílt titokként kezelték és befektetők már régebben beárazták, ezért csak kisebb ár-emelő hatása lehet az árutőzsdén.

A spekulánsok számára az áru piacokon egyre több kedvező befektetési lehetőség jelenik meg más mezőgazdasági áruk (pl. cukor, kávé) és a fémek piacán, azaz lassan elérhetik a gabona és olajnövények a jegyzésük csúcsát. Az árak nem emelkedhetnek a végtelenségig, ezt bizonyította szeptember utolsó hetében a kisebb bizonytalanság a mezőgazdasági áruk piacán. A „bikáknak” kedvező hírek, így is kikökhenthetik a piaci tendenciákat és alkalmanként kis mértékben felfelé húzhatják az árakat. Általában a tartósabb árcsökkenéseket több kisebb visszaesés előzi meg (ebből megvult az első), mert mindig akad befektető, aki kedvezőnek ítéli a belépéshez a jegyzések szintjének csökkenését. Amikor a befektetők végleg realizálják a nyereségüket, illetve más pozíciókat vesznek fel, az ár megragad egy alacsonyabb szinten. Az árak tartósabb visszaesése még vár magára, várhatóan az európai és amerikai őszi betakarítás előrehaladtával jöhet el.

Hazai körkép

Az esőzések tovább nehezítik az őszi munkálatokat és a betakarítást. A csapadék mennyisége meghaladta az 1000 mm-et 2010-ben egyes térségekben. A talajok vízzel telítettek és ismét nagy a belvízborítottság. A talajelőkészítés szinte lehetetlen feladat elé állítja a gazdákat, ahol rá tudnak menni ott a szántások általában „szalonnásak” és vetésre alkalmatlan talajokat készítenek. Az október első két hetére jelzett szárazabb, naposabb időjárás talán enyhíti ezeket a problémákat. A repce vetése az MgSzH október 4-i jelentése szerint 254 ezer hektárnál tart, a gazdák várhatóan a kedvezőbb időjárási körülmények miatt október második hetére befejezik a tervezett 285 ezer hektár vetését.

Az esőzések nem csak a betakarítást késleltetik, de a napraforgótermés kilátásait is rontják, főként minőségi kérdések merülhetnek fel. Az esőzések mellett a kevés napfény viszont nehezíti az érést a deszikálatlan és a száradást a deszikált területeken. Az MgSzH jelentése szerint az 501 ezer hektárból 316 ezer hektárt takarítottak be október 4-ig 2,06 tonna/hektár termésátlaggal. A legmagasabb átlagot Tolna megye produkálta (2,58 tonna/hektár). A napraforgót egyes esetekben

20%-nál is magasabb nedvességtartalommal takarítják be, ami jelentős szárítási költségeket ró a termelőkre. Érdekesség, hogy a vörösiszappal szennyezett Kolontár környékére a talaj javítására napraforgó vetését (fitoremediáció) javasolják a Szegedi Tudomány Egyetem kutatói, mert a korábban végzett kísérleteik szerint jól köti meg a nehézfémeket a talajból.

A BÉT-en a napraforgómagot továbbra is 100 ezer Ft/tonna felett jegyezték a forint jelentős erősödésének ellenére. Az októberi lejárát határidős ára 106 ezer Ft/tonnán került kivezetésre és a novemberi lejárát 108 ezer Ft/tonna volt október első hetén. A repcemag jegyzése is megrekedt 100 ezer forint felett, a novemberi lejárát 102,5 ezer Ft/tonna és az augusztusi lejárát 99 ezer Ft/tonna volt. Érdekes az augusztusi lejárát magas ára, mert ez már a következő évi terméssel kapcsolatos várakozásokat is tartalmazza.

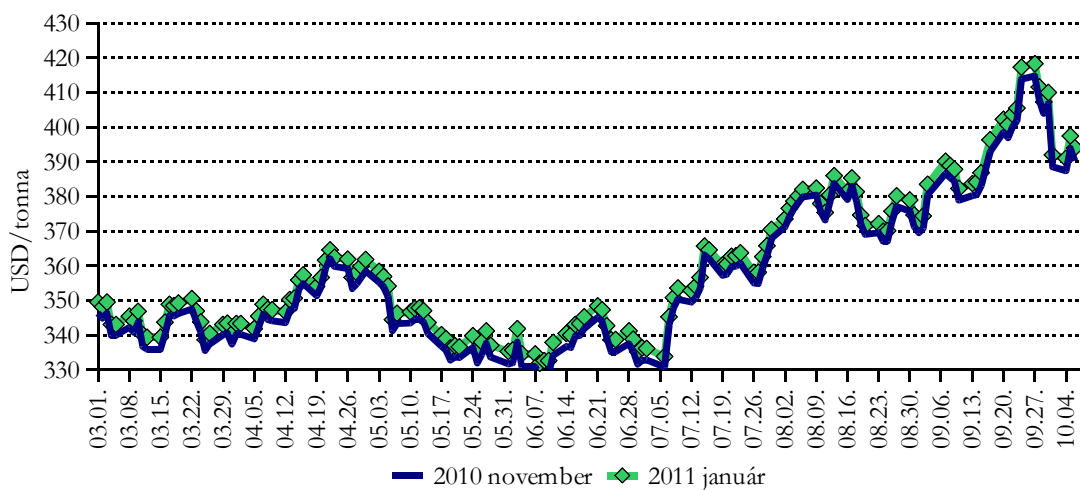
A fizikai piacon a termelői árak is követik a tőzsdei tendenciákat, a napraforgómag esetében az átlagár még 90 ezer Ft/tonna alatt van, de nem ritka 100 ezer Ft/tonna feletti ár sem. A repcemag ára pedig már hetek óta 95 ezer Ft/tonna körül alakul. Ezek az árak a korábban kötött szerződések teljesítését is tartalmazzák, de az új értékesítések nagy része 100 ezer Ft/tonna környékén történik.

A magyar olajnövénypiac helyzete egyelőre változatlan, de a napraforgó betakarításának előrehaladtával inkább a 95-100 ezer Ft/tonna körüli ár tartható reálisnak.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

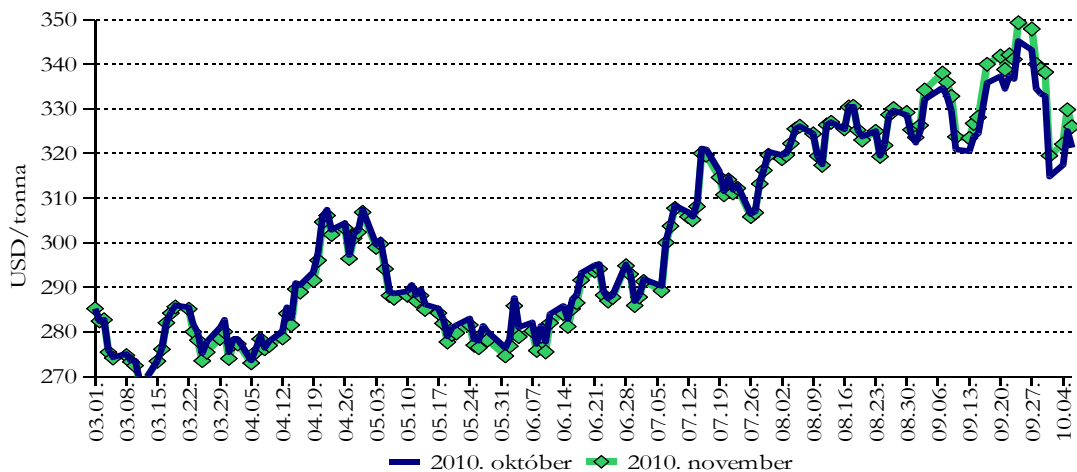

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

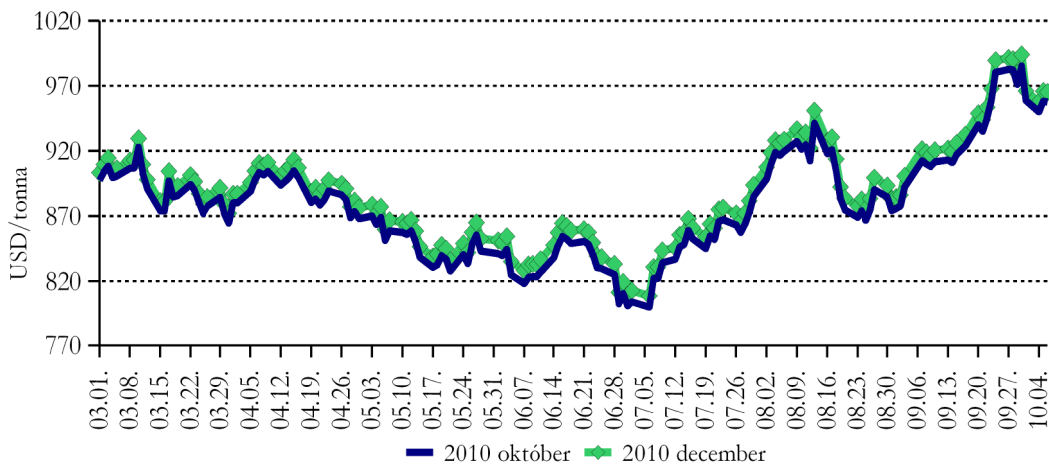
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

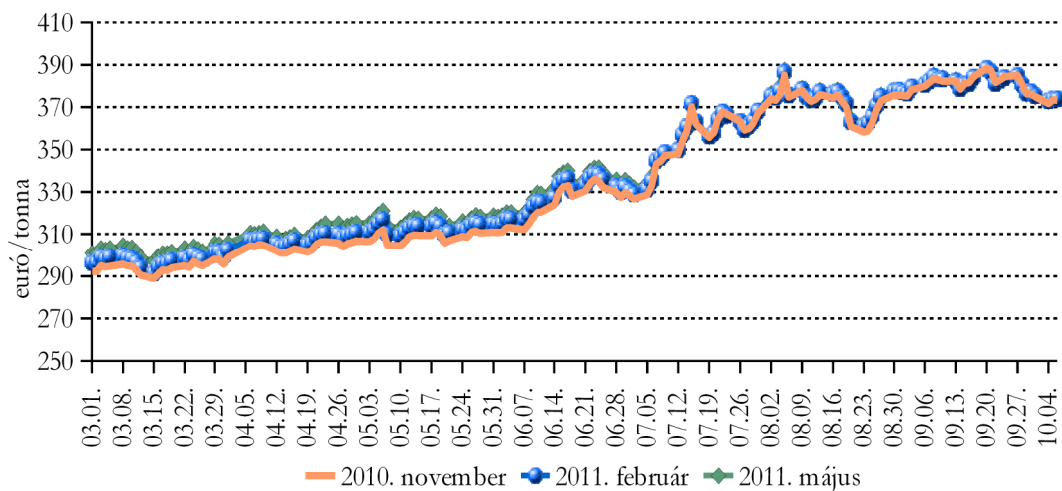
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

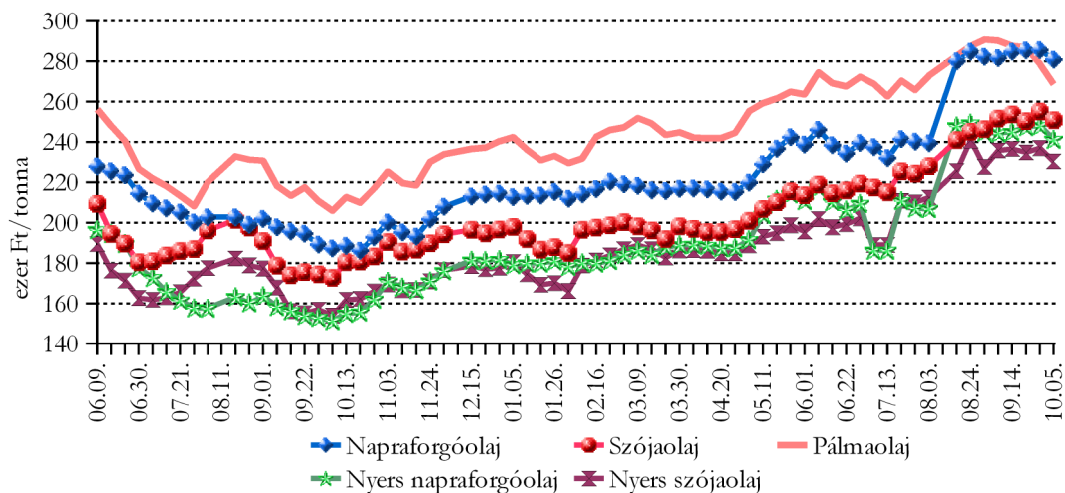
A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF

5. ábra

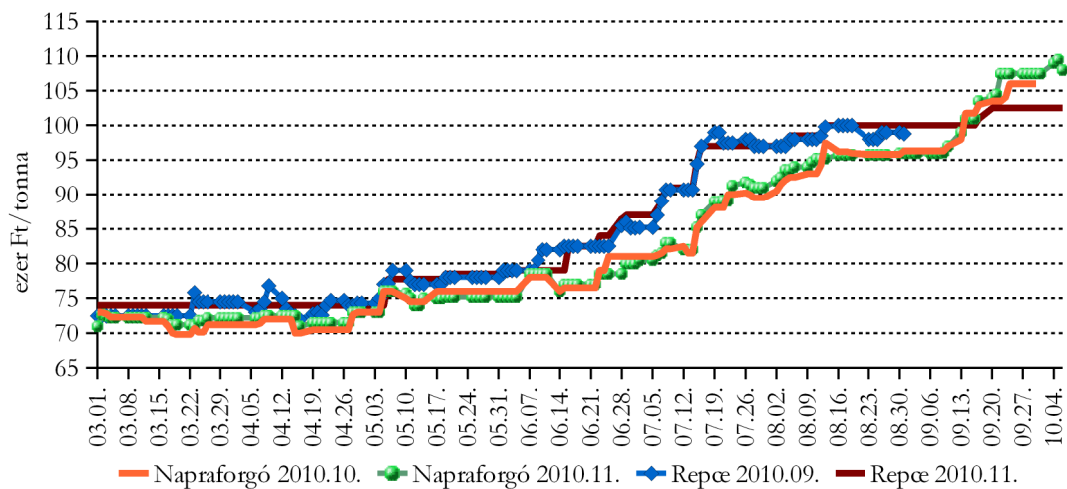
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	'2009. szeptember	'2010. augusztus	'2010. szeptember	2010. szeptember / 2009. szeptember [%]	2010. szeptember / 2010. augusztus [%]
Ipari napraforgómag	tonna	227 816	2 200	67 369	29,57	3062,14
	Ft/tonna	59 186	90 373	84 155	142,19	93,12
Repce	tonna	74 125	84 023	52 656	71,04	62,67
	Ft/tonna	72 513	83 523	96 601	133,22	115,66
Nyers napraforgóolaj	tonna	-	202	457	-	225,85
	Ft/tonna	-	225 424	257 855	-	114,39
Napraforgódara	tonna	42 716	8 247	12 428	29,09	150,70
	Ft/tonna	32 591	32 976	38 534	118,23	116,86
Nyers repceolaj	tonna	7 441	3 706	5 120	68,81	138,14
	Ft/tonna	167 682	210 482	224 429	133,84	106,63
Repcedara	tonna	9 953	9 382	9 840	98,86	104,88
	Ft/tonna	33 137	39 171	37 856	114,24	96,64

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	Ft/tonna				
		EU	Franciaország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus				
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2010-09-21	-	-	247 524	-	239 389
	2010-09-28	-	-	248 106	-	231 915
	2010-10-05	-	-	241 276	-	-
Repceolaj	2010-09-21	226 191	294 504	-	-	-
	2010-09-28	221 514	291 890	-	-	-
	2010-10-05	214 535	287 070	-	-	-
Szójaolaj	2010-09-21	207 609	-	234 902	198 315	-
	2010-09-28	205 958	-	236 987	203 756	-
	2010-09-21	207 609	-	234 902	198 315	-

Forrás: AKI PÁIR, BM, CBOT, MATIF, Oil World

3. táblázat

Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

Ft/tonna

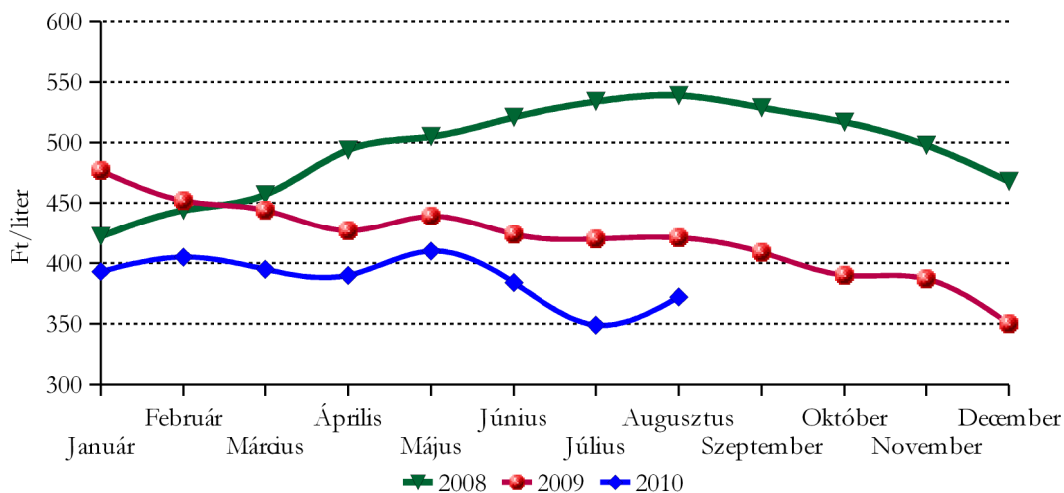
Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF**	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2010-09-21	-	-	93 259	80 043
	2010-09-28	-	-	93 821	86 658
	2010-10-05	-	-	94 323	-
Napraforgódara**	2010-09-21	-	-	59 602	40 863
	2010-09-28	-	-	59 072	-
	2010-10-05	-	-	55 363	-
Repce	2010-09-21	108 615	-	103 777	100 262
	2010-09-28	107 547	-	101 466	93 499
	2010-10-05	102 114	-	97 057	-
Repcedara**	2010-09-21	-	-	58 200	35 563
	2010-09-28	-	-	56 292	38 956
	2010-10-05	-	-	55 363	-

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** CIF – Cost, Insurance and Freight – az ár tartalmazza a költséget, a biztosítást és a fuvardíjat

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

CUKORPIACI JELENTÉS

- A svájci székhelyű Kingsman tanácsadó cég előrejelzése szerint a globális cukor-többslet várhatóan 3,52 millió tonna lesz a 2010/2011. gazdasági évben, az ISO 3,22 millió tonnát jelzett.
- A globális cukorárak 2010. év végére szóló jegyzései szeptember közepétől a februári jegyzések áraival azonos szintre emelkedtek.
- Az F.O. Licht az európai cukortermelés 7%-os visszaesését jelezte a 2010/2011. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva.
- A hazai kristálycukor fogyasztói áránál csak a lengyel ár volt alacsonyabb a vizsgált uniós tagállamokban 2010 júliusában.

Világpiaci helyzet

A londoni árutőzsdén a finomított cukor 2010. decemberre szóló jegyzése szeptember közepétől a februári szintre (600 dollár/tonna) emelkedett (1-2. ábra). A New York-i árutőzsdén a nyerscukor 2010. októberre szóló jegyzései szeptember végén meghaladták az 550 dollár/tonna szintet (3-4. ábra). Az ár emelkedésének hátterében a globális cukortermelés várható csökkenése, valamint egyes országok által a kínálatcsökkenés elkerülése érdekében bevezetni kívánt intézkedések állnak. A FAO szerint a cukorárak felfelé íveléséhez az emelkedő gabonaárak is hozzájárultak. A FAO élelmiszerár-indexe – amely a havi globális árváltozásokat rögzíti egy meghatározott élelmiszercsoportból álló kosár alapján – 2010 augusztusában volt a legmagasabb 2008 augusztusa óta, elsősorban a búza és a cukor árának emelkedése miatt.

Brazíliaiban a cukornád termelése szempontjából kulcsfontosságú dél-keleti régiót sújtó aszály következtében kevesebb cukor és etanol előállítására számítanak a 2011/2012. gazdasági évben az előzőhöz képest. A Dél-Afrikai Cukor Egyesület (SASA) az országot sújtó szárazság következtében 2,065 millió tonna cukorkibocsátást jelzett, amely 15 éve a legalacsonyabb mennyiség. Közép-Amerikában és Mexikóban a heves esőzések hatására csökkenhet a novemberben kezdődő 2010/2011. gazdasági év cukortermelése. Az F.O. Licht az európai cukortermelés 7%-os visszaesését jelzi a 2010/2011. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva. A szélsőséges időjárás hatására visszaeső orosz gabonakínálat növelte a nemzetközi tőzsdéken a gabona jegyzéseit, ami a FAO elemzői szerint a cukorpiacra is áremelő hatást gyakorolt. Az árnövekedés irányába hatott az is, hogy Pakisztán az árvíz hatására csökkenő cukorkibocsátása miatt a cukor 25%-os importvámjának eltörlését tervezi. A cukor jegyzéseinek emelkedését Egyiptom évről évre 24%-kal növekvő, a jelenlegi gazdasági évben 2 millió tonna cukortermelésének (71%-ról 80%-ra emelkedett az önellátása), valamint India 2010/2011. gazdasági évre jelzett, 3,5 millió tonnás exportjának híre sem állította meg. (India az elmúlt években jelentős mértékű cukorimportra szorult.) A nemzetközi tőzsdéken a cukorjegyzések szeptember végén elérték a csúcspontjukat, ezt követően csökkentek, mivel a pénzügyi befektetők realizálták nyereségüket és lezárták pozícióikat, továbbá a világpia-

con jelenleg elegendő cukor áll rendelkezésre az októberi szállítási igények kielégítésére. Hasonló változás történt a gabonafélék és az olajos magvak jegyzésében is.

A globális cukormérleget a szeptemberi termelési hírek hatására a svájci székhelyű Kingsman tanácsadó cég az előzetes 5,17 millió tonna többletről 3,52 millió tonnára módosította a 2010/2011. gazdasági évben, ez csaknem azonos az ISO által jelzett 3,22 millió tonna többlettel.

Európai kitekintés

Az F.O. Licht adatai szerint Európában a cukor kibocsátása várhatóan 24,5 millió tonna lesz a 2010/2011. gazdasági évben. Ez 7%-kal kevesebb, mint a 2009/2010. gazdasági év mennyisége (5. ábra). Az előrejelzés szerint a nem uniós országok termelése 5%-kal nő, míg az EU cukorkibocsátása 14%-kal csökken. Az Unió termelése 11%-kal az uniós kvóta felett (13,3 millió tonna) alakulhat. A tagállamok közül Görögország kibocsátása a felére (92 ezer tonna), a cukorkvótája (159 ezer tonna) alá csökkenhet az előző évihez viszonyítva. Belgiumban, Dániában, Franciaországban, Németországban, Hollandiában és Svédországban a termelés uniós átlagnál nagyobb mértékű visszaesése várható. A tagállamok közül egyedül Ausztriában növekedhet a cukor kibocsátása a vizsgált időszakban (+3%). A nem EU-tag országokban a termelés bővülése elsősorban Ukrajna 2010/2011. gazdasági évben várható 45%-os termelés-növekedésének köszönhető (1. táblázat).

Hazai körkép

A hazai cukortermelés várhatóan 115-120 ezer tonna körül alakul 2010-ben, amely közel azonos az előző évvel. A magyar cukorkvóta (105,4 ezer tonna) feletti mennyiséget uniós rendelet alapján, csak ipari célokra, illetve éves pályázat útján EU-n kívüli országokba lehet értékesíteni. A Magyar Cukor Zrt. a 2009/2010. gazdasági évben a kvótán felüli cukrot az állati takarmányokat gyártó, kabai Evonik Zrt.-nek, valamint Izraelbe értékesítette. Az Agrana cégcsoport, amelynek a Magyar Cukor Zrt. is tagja, 3,3%-kal több cukrot állíthat elő a 2010/2011. gazdasági évben az előzőhöz képest. Az Agrana hét európai cukorgyárában összesen 5,2 millió tonna cukorrépa feldolgozását valószínűsítik a 2010. évi kampányban (2009-ben 5,1 millió tonna).

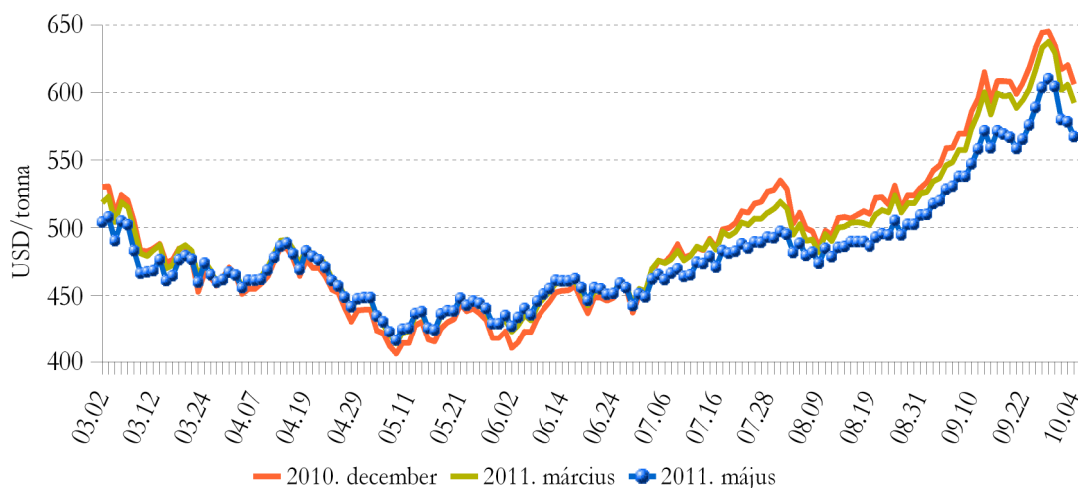
Az MgSzH jelentése alapján Magyarországon október 4-ig a termőterület 20%-áról (2707 ha), 58 t/ha termésátlaggal takarították be a cukorrépat.

A cukorrépat a feldolgozókhöz integrátor útján beszállító termelők számára kedvező döntést hozott az Európai Bíróság. Egy magyar ügyben született ítélet alapján ugyanis ezek a termelők is jogosultak lesznek uniós elkülönített cukortámogatásra.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 2010 júliusában a megfigyelt uniós tagállamokban, a lengyel után a legalacsonyabb volt. A francia fogyasztói ár mintegy kétszerese a magyarországinak. Írország nem rendelkezik uniós cukorkvótával, így importból szerzi be a cukrot, amelynek fogyasztói ára 1,4-szerese a magyar fogyasztói árnak (6. ábra).

1. ábra

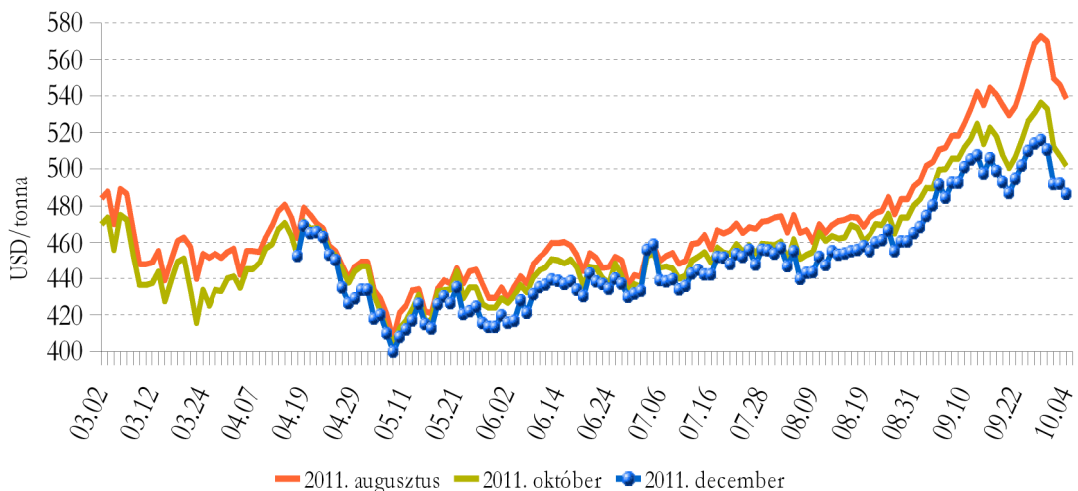
A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

2. ábra

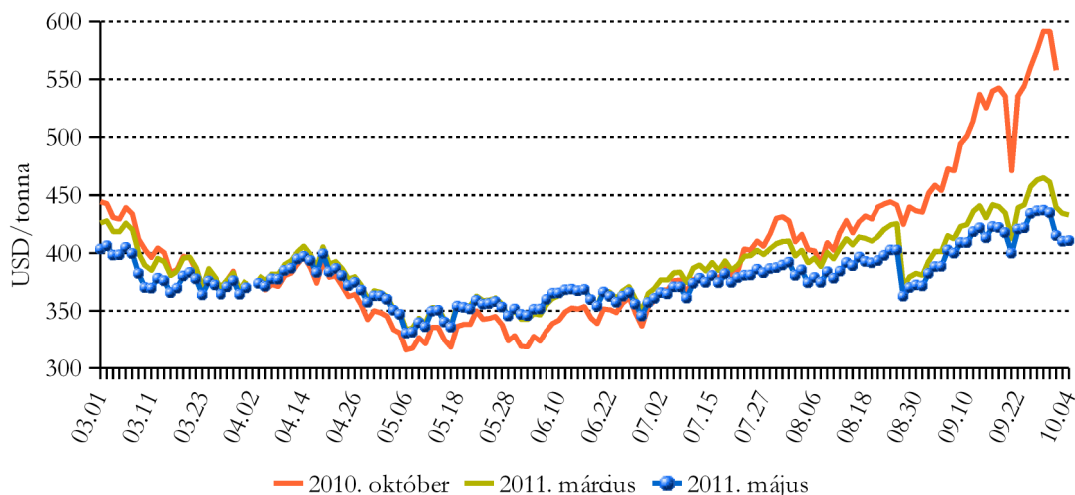
A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

3. ábra

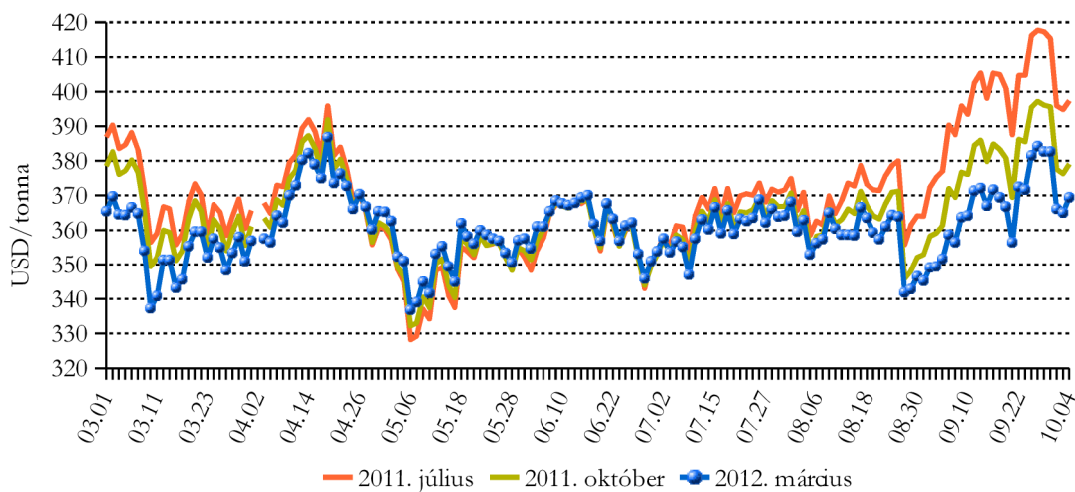
A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

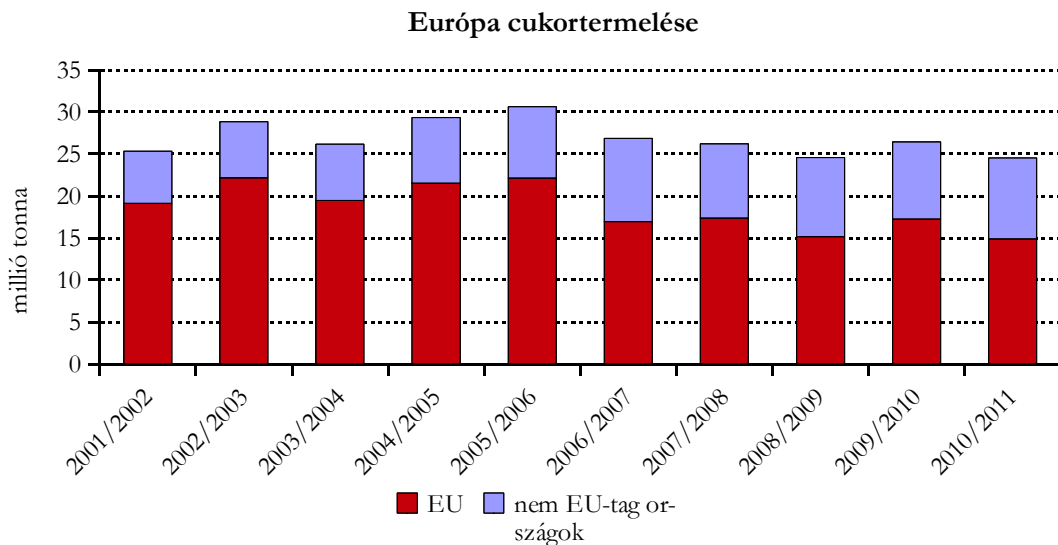
4. ábra

A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

5. ábra

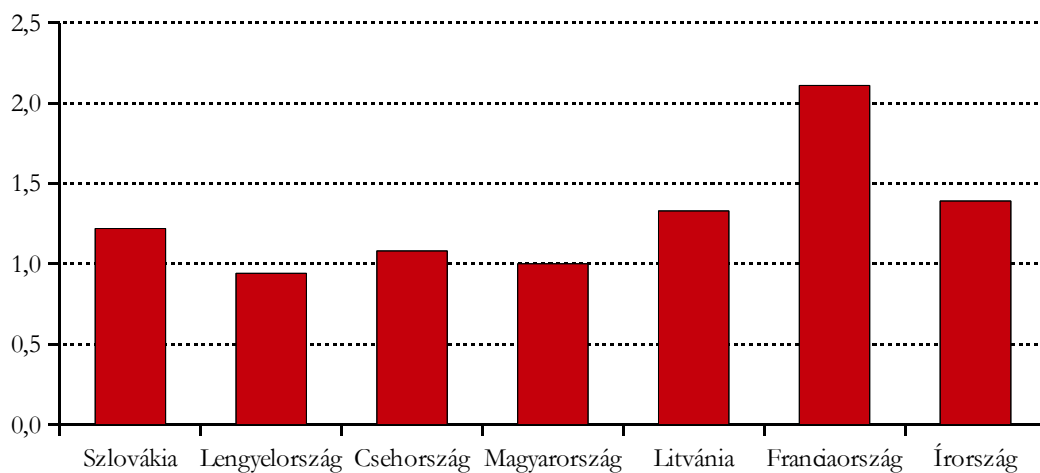

Forrás: E.O. Licht

6. ábra

**A kg-os kiszerelésű kristálycukor fogyasztói ára egyes uniós tagállamokban
(2010. július)**

Magyarország=1

Forrás: KSH, SÚSR, GUS, ČSÚ, VIC, Agreste, Central Statistics Office of Ireland

1. táblázat

Európa cukortermelése

	Megjegyzés	2010/2011	2009/2010	2010/2011 / 2009/2010 (%)
		ezer tonna		
Európa összesen		24 536	26 434	-7
Ebből:				
Ausztria		427	414	3
Belgium		750	889	-16
Bulgária	nincs kvótája			
Csehország		435	469	-7
Dánia		408	484	-16
Egyesült Királyság		1 200	1 302	-8
Észtország	nincs kvótája			
Finnország		90	95	-5
Franciaország		3 400	4 090	-17
Németország		3 590	4 310	-17
Görögország		92	187	-51
Magyarország		115	116	-1
Írország	nincs kvótája			
Olaszország		542	553	-2
Lettország	nincs kvótája			
Litvánia		109	115	-5
Luxemburg	nincs kvótája			
Hollandia		880	1 078	-18
Lengyelország		1 630	1 746	-7
Portugália	nincs kvótája			
Románia		140	159	-12
Szlovákia		140	153	-8
Szlovénia	nincs kvótája			
Spanyolország		600	651	-8
Svédország		340	438	-22
EU 27 összesen		14 888	17 249	-14
Albánia		4	4	0
Belorusszia		600	570	5
Horvátország		240	220	9
Macedonia		8	0	
Moldova		125	49	155
Oroszország		3 480	3 500	-1
Szerbia		400	405	-1
Svájc		237	304	-22
Törökország		2 554	2 753	-7
Ukrajna		2 000	1 380	45
EU-n kívüli európai országok összesen		9 648	9 185	5

Forrás: FO. Licht

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>